

## **TrippeL för Blair** - utrikeskommentar för CITY 050509

Europas väljare straffar den som stött USA:s krig i Irak. För ett drygt år sedan sade spanjorerna nej till den annars framgångsrika högerregering som deltagit i Irakkriget vid USA:s sida sedan också Spanien drabbats av terrorattentat. I Italien vacklar Silvio Berlusconi bland annat till följd av italiensk vrede mot USA kring Irak. Också mycket USA-orienterade regeringar i Östeuropa drar för säkerhets skull tillbaka sina trupper från Irak. På Kristi Himmelfärdsdag stod också Irak i vägen för Tony Blair när den brittiske premiärministerns historiska tredje valseger i rad inte blev vad den kunde ha blivit på grund av missnöjet med Irakkriget.

Själva segern för arbetarpartiet var visserligen inte hotad trots att partiet förlorade fem procent av sitt väljarstöd och nästan 50 mandat i underhuset. Till följd av det brittiska valsysteMET med enmansvalkretsar kan arbetarpartiet rgera vidare med klar parlamentsmajoritet trots att det bara har en drygt tredjedel av rösterna. Men Tony Blairs personliga stjärna har dalat betydligt.

Den chef som antyder att hon funderar på att sluta brukar inte bli långvarig utan betraktas snart som en föredetting. Men i Tony Blairs fall har kanske hans besked att detta var hans sista valrörelse och att han kommer att avgå före nästa val bidragit till att rädda honom. Arbetarpartiet vann som väntat parlamentsvalet eftersom de konservativa inte utgör något trovärdigt regeringsalternativ och det ekonomiskt går bra för Storbritannien . Men för detta äras främst finansminister Gordon Brown. Han går fri från ilskan mot Blairs lögner om Irak. Han ser nu möjligheter att återskapa en mer klassisk välfärdspolitik och väntar ivrigt på att ta över som regeringschef. Blairs förhoppning före valet var att hålla Brown bakom sig under hela den kommande mandatperioden. Nu är det mer sannolikt att Blair får en kortare nådatid medan Brown stärker sitt grepp över den löpande politiken. I den regeringsombildning som sedvanligt snabbt följde dagen efter valet är det Browns pojkar (kvinnor är påfallande frånvaro i den inre kretsen) som får de viktigaste posterna. Blairs försvarsminsiter blev därtill symboloffret för vreden mot Irakkriget.

Kanske har ändå Blair en möjlighet till en mer blygsam comeback som aktad ledare under sin sista tid som regeringschef. Delat ansvar fungerar sällan i politiken, allra minst mellan rivaler. Men om Blair försonar sig med faktum att Gordon Brown nu är framtidens ledare och låter finansministern slita med ansvaret inför väljarna och nästa val, skulle Blair kunna koncentrera sig på frågor som ligger honom särskilt nära. Då kunde vi till och med återigen få se litet av den engagerade, idealistiske Tony Blair från förr.

Närmast förestår ett halvår med brittiskt ordförandeskap i EU. Av Blairs egna visioner återstår att föra Storbritannien djupare in i EU och eurosamarbetet.

Twisterna i Europa kring den nya författningen kan visserligen komma att kväva all

annan EU-debatt framöver. Men premiärministern har nu också chansen att visa ett vacklande och osäkert Europa att Storbritannien faktiskt kan stå för framtidsidéer och engagemang, inte minst vad gäller EU:s förbindelser med omvärlden. Även om mycket kan sägas om brittisk invandringspolitik, har Blair just slagit tillbaka en konservativ opposition som försökte ytterligare underblåsa den växande främlingsfientlighet som breder ut sig överallt i Europa. Redan till mötet med världens ledande ekonomier - G8 - nästa månad har Storbritannien förberett ett stort bistånds- och utvecklingsprogram för Afrika. Brittiska diplomater har också under våren lagt fram intressanta förslag om att stärka Europas konfliktförebyggande förmåga.

Utrikespolitiken borde kunna bli Blairs bästa gren framöver. Men med utrikespolitiken är vi åter i Irak och i förhållandet mellan EU och USA. De spökna kommer att fortsätta att förfölja Tony Blair under slutvarvet i hans politiska liv.

ANDERS MELLBOURN